důvodů výkon trestu peněžitého a trestu na svobodě. Zákon mluví pouze o těchto dvou trestech a vypočítává tudíž výčetmo tyto druhy, u kterých připouští použití zákona o podmíněném odsouzení. Zápověď provozování lékařství nespadá však pojmově ani pod trest peněžitý ani pod trest na svobodě a nepřichází proto vůbec v úvahu otázka podmíněnosti trestu v souzeném případě (srovn. rozh. č. 2313 Sb. n. s.).

Čís. 6135.

K dôkazu omluviteľného omylu (§ 6, odst. 2, písm. b) zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n.) nestačí len omyl po objektívnej stránke, ale je treba, aby pachateľ už v dobe spáchania činu znal okolnosti, na ktoré sa potom odvolal k dokázaniu omluviteľného omylu.

Poukazovanie na nebezpečné prekročovanie zákona (o pytliactve) je vo verejnom záujme nielen vtedy, keď porušovanie zákona nebolo ešte predmetom úradného vyšetrovania, ale aj vtedy, keď už bolo zahájené trestné pokračovanie proti vinníkom, lebo verejnosť má záujem na tom, aby sa dovedela, že sa porušovanie zákona skutočne aj trestne stíha.

(Rozh. zo dňa 14. februára 1938, Zm III 473/37.)

Obžalovaný A., funkcionár poľovníckeho spolku, napísal a v dvoch odborných časopisoch, ktorých zodpovednými redaktormi boli obžalovaní B. a C., uverejnil dva články, v ktorých referoval o tom, že súkromný žalobca bol v troch prípadoch lesnými orgánmi pristihnutý v cudzom revíre v spoločnosti pytliakov a že táto okolnosť je už predmetom vyšetrovania príslušných úradov. Súd prvej stolice sprostil všetkých troch obžalovaných podľa § 326, čís. 3 tr. p. obžaloby s odôvodnením, že sa im podaril dôkaz pravdy alebo aspoň dôkaz omluviteľného omylu. Odvolací súd bol opačného názoru a uznal obžalovaného A. vinným dvojnásobným prečinom pomluvy podľa § 2 zákona o ochrane cti a obžalovaných B. a C. každého prečinom pomluvy. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol vrchný súd mimo iného, že sa obžalovaní nemôžu dovolávať dôkazu omluviteľného omylu už preto, lebo v dobe uverejnenia závadných článkov četníctvo už vyšetrovalo prípad súkromného žalobcu a podalo na neho trestné oznámenie, takže nebolo vraj vo verejnom záujme, aby bolo v časopisoch na onen prípad poukazované.

Najvyšší súd následkom zmätočných sťažností obžalovaných a verejného obhájcu zrušil z úradnej povinnosti podľa § 35, odst. 1 por. nov. rozsudok vrchného súdu čo do všetkých obžalovaných a vrchnému súdu uložil, aby znovu vo veci jednal a rozhodol; zmätočné sťažnosti odkázal na toto rozhodnutie.

Dôvody:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásili všetci obžalovaní a verejný obhájca za obžalovaného C. zmätočné sťažnosti podľa § 385, čís. 1 c) tr. p., ktoré obžalovaní A. a B. odôvodnili.

Pri preskúmaní veci presvedčil sa najvyšší súd, že vrchný súd nezistil všetky okolnosti, od ustálenia ktorých závisí možnosť použitia príslušných ustanovení trestných zákonov.

Treba uznať za správny záver odvolacieho súdu, že obžalovaným sa dôkaz pravdy sdelených skutočností nepodaril, a stačí v tomto smere odkázať sťažovateľov na dôvody napadnutého rozsudku vrchného súdu, ktoré sťažovateľmi neboly vyvrátené, lebo ani v jednom z troch v rozsudku bližšie uvedených prípadov nebolo dokázané, že súkromný žalobca pytlačil, alebo že bol v spojení s pytliakmi.

Pokiaľ však vrchný súd vyslovil, že obžalovaní ani nedokázali aspoň také okolnosti, pre ktoré s objektívneho hľadiska mohly byť sdelené skutočnosti dôvodne pokladané za pravdivé, neľze jeho záveru prisvedčiť.

Čo sa predne týka otázky, či sa sdeľovanie skutočností stalo vo verejnom záujme, má vrchný súd za to, že obžalovaný sa v prípade údajného pytliactva u turistickej chaty na K. nemôže dovolávať omluviteľného omylu preto, poneváč četníctvo, keď inkriminované články boly uverejnené, tento prípad už vyšetrovalo a tiež trestné oznámenie na súkromného žalobcu podalo, lebo nie je vraj vo verejnom záujme, aby v periodickom časopise bolo na taký prípad poukazované.

Názor tento nie je správny. Verejný záujem nemožno obmedzovať len na prípady, keď ešte nedošlo k trestnému vyšetrovaniu, alebo oznámeniu, lebo tento výklad je príliš úzky a neodpovedá zneniu a intenciám zákona. Podľa § 6, odst. 4 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. rozumie sa verejným záujmom najmä taký záujem, ktorý má spoločnosť alebo jednotlivé jej složky na zachovaní zákonov a na odstránení zlorádov z verejného života. V tomto prípade bola sdelením funkcionárov loveckých spolkov a časopisov v odbornom (loveckom) periodickom časopise verejnosť zvlášte lovecká upozornená na nebezpečné prekročovanie zákona o pytliactve, ako i na to, že pre toto prekročovanie bolo už zavedené trestné pokračovanie proti vinníkom, medzi ktorými bol pomenovaný aj súkromný žalobca. Také sdelenie treba považovať za učinené vo verejnom záujme, lebo sa ním poslúži verejnému záujmu, keď sa verejnosť dozvie, že prekročovanie zákonov o pytliactve sa skutočne aj trestne stíha.

Vrchný súd má za to, že sa obžalovaným nepodaril dôkaz omluviteľného omylu, poneváč nedokázali podstatné skutočnosti, odôvodňujúce obvinenie súkromného žalobcu z pytliactva, resp. zo spojenia s pytliakmi.

Z prevedeného dokazovania krajský súd zistil, a toto zistenie vrchný súd prijal, že vo všetkých troch prípadoch, o ktorých sa viedol dôkaz pravdy, konalo četníctvo šetrenie proti súkromnému žalobcovi pre podozrenie z pytliactva a zo spojenia s pytliakmi a že proti nemu boly četníctvom učinené trestné oznámenia, že v druhom prípade pytliactva v lese »na P.« došlo v prvej stolici i k odsudzujúcemu rozsudku, ktorý však krajinským úradom bol zrušený a súkromný žalobca od prestupku pytliactva oslobodený.

Treba ďalej prihliadnuť na to, čo nižšie súdy z predmetu dôkazu zistily. V prípade, sbehnuvšom sa u turistickej chaty na K., zistily nižšie súdy, že v spoločnosti súkromného žalobcu bol videný za krátko na to pre

nebezpečné pytliactvo stíhaný E. a že boli pristihnutí dva loveckí psi súkromného žalobcu, ako naháňali v revíre okolo chaty zajacov. V prípade na P. bolo zistené, že súkromný žalobca a jeho spoločník M. vošli neoprávnene s puškou do cudzieho revíru a v prípade nad D. bolo zistené, že hájnik O. pristihol v lese troch pytliakov, z ktorých jeden sa podobal hlavnému súkromnému žalobcovi. Tento podstatný obsah prevedeného dôkazu hľadiac na okolnosť, že pre tieto okolnosti bolo na súkromného žalobcu so strany četníctva podané trestné oznámenie a že bolo aj zavedené trestné pokračovanie proti súkromnému žalobcovi, treba dôvodne považovať za objektívne postačujúci, aby sdelené skutočnosti mohly byť s objektívneho hľadiska pokladané za pravdivé.

Avšak k dôkazu omluviteľného omylu nestačí len omyl po objektívnej stránke, ale je treba, aby pachateľ okolnosti, na ktoré sa odvolal k dôkazu omluviteľného omylu, znal v dobe spáchania pomluvy, to je v dobe uverejnenia inkriminovaného článku, tedy treba omylu i po subjektívnej stránke.

Obžalovaný A. sa v tomto smere na odvolacom hlavnom pojednávaní zodpovedal tak, že o veci ho informovali četnícki strážmajstri P. a V., ktorí konali patričné četnícke šetrenie proti súkromnému žalobcovi, ďalej politický komisár F. a hájnik S. a že preto dôveroval spoľahlivosti ich zpráv, a druhí dvaja obžalovaní odvolali sa na spoluobžalovaného A. a tvrdili, že, hľadiac na jeho postavenie ako miestopredsedu sväzu loveckých ochranných a kynologických spolkov na Slovensku, mu dôverovali a zprávy uverejnili.

Tieto okolnosti, rozhodné s hľadiska subjektívnej stránky dôkazu omluviteľného omylu v dobe uverejnenia inkriminovaných článkov, vrchný súd nezistil a najvyšší súd ich v dôsledku zásady § 33, odst. 3 por. nov. sám zistiť nemôže. Preto pokračoval najvyšší súd z úradnej povinnosti podľa § 35, odst. 1 por. nov., zrušil rozsudok vrchného súdu a uložil mu, aby po doplnení skutkovom v naznačenom smere znova vo veci rozhodol.

Čís. 6136.

Ku skutkovej podstate zločinu podľa § 13, čís. 1, odst. 2 zákona na ochr. rep. po stránke subjektívnej stačí úmyselnosť konania a vedomie pachateľovo, že hromadí predmety uvedené v tomto zákone, bez toho, že by mal k tomu úradne povolenie; nezáleží preto na podnete a pohnútke pachateľa k opatrovaniu a prechovávaniu zbraní.

Zbraňou v smysle § 13, čís. 1, odst. 2 zákona na ochr. rep. treba rozumeť zbraň v technickom slova smysle.

Čo do povahy strelných zbraní v tomto smysle nie je rozhodná ich hodnota, ale len spôsobilosť privodiť nimi za použitia nábojov k výstrelu poranenie alebo smrť.

(Rozh. zo dňa 14. februára 1938, Zm IV 681/37.)